

วิจัยในชั้นเรียน รายวิชาสังคมศึกษา 6

โรงเรียนสตรีศึกษา
นางสาวก พิมพิลา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

วิจัยในชั้นเรียน

ชื่อผู้วิจัย นางสาวท พิมพิลา ครูโรงเรียนสตรีศึกษา รายวิชาสังคมศึกษา 6 รหัส ส33102

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567

ชื่อเรื่อง การพัฒนาทักษะกระบวนการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/12 โรงเรียนสตรีศึกษา
อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

นักเรียนบางส่วนยังขาดทักษะและนิสัยที่ดีในการทำงานขาดความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย
นักเรียนไม่ได้รับการฝึกทักษะและนิสัยที่ดีในการทำงาน

การทำงานกลุ่มได้เข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษาโดยรับแนวคิดจากการปฏิรูปการศึกษาใน
สหรัฐอเมริกาของจอห์น ดิวอี้ (John Dewey) ที่ว่า "โรงเรียนมีหน้าที่ในการเตรียมเด็กให้สามารถเผชิญชีวิตใน
สังคมได้ไม่ใช่มีหน้าที่แต่เพียงการถ่ายทอดความรู้เท่านั้น" และวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสมคือการเรียนรู้จากการ
กระทำ (learning by doing) ได้กลายมาเป็นหลักการที่สำคัญในการจัดการศึกษาที่เน้นการรวมกลุ่มเพื่อการ
เรียนรู้ ดังนั้นครูจึงจำเป็นต้องส่งเสริมและฝึกทักษะการทำงานร่วมกันให้นักเรียน (ทิตินา แคมมณี, 2545: 4)
สถาบันการศึกษาเป็นแหล่งที่นักเรียนจะได้รับประสบการณ์ต่างๆในชีวิตมากมาย แต่สิ่งที่จะสร้างประโยชน์ให้แก่
นักเรียนเป็นอย่างมากในการที่จะออกไปอยู่ในสังคม คือการรู้จักทำงานกลุ่มร่วมกับเพื่อนในห้องเรียน การฝึกฝน
การเป็นผู้นำที่ดี การเป็นสมาชิกที่ดีในกลุ่ม เมื่อบุคคลแต่ละคนได้เรียนรู้การปฏิบัติเกี่ยวกับการทำงานเป็นกลุ่มแล้ว
เขาก็จะเอาความรู้และทักษะที่ได้รับไปใช้ในการทำงานในชีวิตของเขา เป็นผลให้การดำเนินชีวิตมีความสำเร็จ
สามารถสร้างสิ่งต่างๆที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ทำให้สังคมมีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ซึ่งโดยปกติแล้ว
สังคมใดก็ตามจะเจริญรุ่งเรืองก็ย่อมขึ้นอยู่กับคุณภาพของบุคคลในสังคมที่สามารถทำงานได้ดี มีความร่วมมือกับ
กลุ่ม ได้รับความรู้สึจากบุคคลอื่น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาทักษะในการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/12 โรงเรียนสตรีศึกษา
อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อให้นักเรียนมีความรับผิดชอบมีนิสัยรักการทำงานและส่งงานตรงต่อเวลา

ขอบเขตการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/12 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย/นวัตกรรม

- ทักษะกระบวนการทำงาน ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้
- ขึ้นตระหนัก
- ขึ้นวางแผนปฏิบัติงาน
- ขึ้นลงมือปฏิบัติงาน
- ขึ้นตรวจสอบประเมินผลงาน
- ขึ้นปรับปรุงแก้ไขและพัฒนางาน
- ขึ้นปฏิบัติงานด้วยความภาคภูมิใจ

เครื่องมือวัดผลและรวบรวมข้อมูล

- เป็นแบบบันทึกการสังเกตการณ์ทำงานของนักเรียน ดังนี้
- บันทึกการสังเกตความกระตือรือร้นในการทำงาน
- บันทึกการสังเกตความเคารพกฎกติกาของการร่วมกิจกรรม
- บันทึกการสังเกตความตั้งใจทำงาน
- บันทึกการสังเกตความร่วมมือในการทำงาน
- บันทึกการสังเกตความรับผิดชอบในการทำงาน
- ขั้นตอนการดำเนินงาน
- ขั้นตระหนัก ให้นักเรียนแต่ละคนรับมอบหมายงานนำไปศึกษาถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในการทำงาน ผลดีผลเสียและวิธีแก้ไขปรับปรุง
- ขั้นวางแผนปฏิบัติงาน นักเรียนศึกษาการวางแผนว่าจะปฏิบัติงานเป็นขั้นตอนอย่างไร จะรับผิดชอบงานได้อย่างไร จะมีการศึกษาปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานเป็นระยะๆ อย่างไร
- ขั้นลงมือปฏิบัติงาน นักเรียนปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายงานที่วางแผนไว้
- ขั้นตรวจการประเมินผลงาน นักเรียนตรวจสอบผลการปฏิบัติงานว่าเป็นไปตามแผนหรือไม่ มีปัญหาอุปสรรคอย่างไร มีสิ่งใดที่จะต้องปรับปรุงแก้ไข
- ขั้นปรับปรุงแก้ไขและพัฒนางาน นักเรียนทำการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนางานตามที่ได้ตรวจสอบและประเมินผลไว้ จนได้ผลงานตามที่ต้องการ
- ขั้นปฏิบัติงานด้วยความภาคภูมิใจ นักเรียนนำเสนอประสบการณ์จากการท างานไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันทำงานเป็น ทำงานอย่างมีความสุข และภาคภูมิใจในผลงานของตน

วิธีการรวบรวมข้อมูล

รวบรวมข้อมูลโดยการบันทึกการสังเกต และกระบวนการทำงานของนักเรียน

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยการสรุปผลจากการบันทึกการสังเกต และกระบวนการทำงานของนักเรียน โดยใช้อัตราส่วนร้อยละจากจำนวนนักเรียนทั้งหมด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะ และมีความสามารถในด้านต่างๆมากขึ้น กล่าวคือ นักเรียนมีการวางแผนการปฏิบัติงานอย่างเป็นขั้นตอน ตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงาน ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนางาน และมีการใช้และดูแลเก็บรักษาเครื่องมือทำงานได้อย่างน่าพอใจดังนี้

- จำนวนนักเรียนที่มีความกระตือรือร้นทักษะกระบวนการทำงานในระดับน่าพอใจ
- จำนวนนักเรียนที่ร่วมกิจกรรมทักษะกระบวนการทำงานในระดับดีมาก
- จำนวนนักเรียนที่ตั้งใจทำงานทักษะกระบวนการทำงานในระดับน่าพอใจ
- จำนวนนักเรียนที่มีความร่วมมือในการท างานทักษะกระบวนการทำงานในระดับดีมาก
- จำนวนนักเรียนที่มีความรับผิดชอบทักษะกระบวนการทำงานในระดับน่าพอใจ

ผลการวิจัย

1. นักเรียนส่วนใหญ่มีโอกาสทำงานรวมกันเป็นกลุ่มอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนใหญ่การทำหน้าที่เป็นสมาชิกกลุ่ม ความสามารถในการทำงานกลุ่มอยู่ในระดับดี ความรู้สึกต่อการทำงานกลุ่มส่วนใหญ่ชอบมาก ส่วนโอกาสในการเปลี่ยนกลุ่มนานๆ ครั้ง ขนาดของกลุ่มอยู่ที่ 5 - 6 คน
2. นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจและเจตคติที่ดีในกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มอยู่ในระดับน้อย
3. นักเรียนส่วนใหญ่ไม่เคยมีเป้าหมายร่วมกัน พฤติกรรมมีส่วนร่วมในการดำเนินงานและพฤติกรรม การติดต่อสื่อสารกันในกลุ่มอยู่ในระดับน้อยครั้ง พฤติกรรมการตัดสินใจร่วมกันในระดับปานกลาง

สรุปผล

การให้นักเรียนปฏิบัติงานโดยใช้กระบวนการทำงาน ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆ 6 ขั้นตอน คือ ขั้น ๑. ให้นักเรียนวางแผนปฏิบัติงาน ขั้น ๒. ให้นักเรียนลงมือปฏิบัติงาน ขั้น ๓. ตรวจสอบและประเมินผลงาน ขั้น ๔. ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนางาน และขั้น ๕. ให้นักเรียนปฏิบัติงานด้วยความภาคภูมิใจ มีผลทำให้นักเรียนสามารถทำงานร่วมกันได้เป็นอย่างดีมีความรับผิดชอบและรักงานที่ได้รับมอบหมาย ทำงานอย่างเป็นขั้นตอน ตลอดจนมีนิสัยที่ดี และมีความสุขในการทำงาน

